

Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1985

KLAUS MALLING OLSEN

Rapport nr 14 fra Sjældenhedsudvalget

(With an English summary: Rare birds in Denmark and Greenland in 1985)

Indledning

Sjældenhedsudvalget behandlede i 1985 357 sager fra Danmark og Grønland. De fleste af disse var fra 1985, men enkelte ældre sager blev også behandlet. Antallet af godkendte sager var 295, mens 62 sager blev forkastet. Dette svarer til en godkendelsesprocent på 83; samme procent i 1984 var 80.

Systematisk gennemgang og regional inddeling (Fig. 1) er bygget op som i tidligere rapporter (se f.eks. Boertmann et al. 1986).

Hvis intet andet nævnes, er der tale om ét rastende individ. Betegnelserne 1K, 2K o.s.v. står for første kalenderår, andet kalenderår o.s.v. Ad. = adult (gammel, udfarvet fugl), imm. = immature (dragter mellem adult og juvenil), juv. = juvenil (første egentlige fjerdragt efter pullus-dragten), pull. = pullus (dununge), sodr. = sommerdragt, vidr. = vinterdragt, trk. = trækkende, trkf. = trækforsøg, syng. = syngende, ringm. = ringmærket.

Efter artsnavnet er i parentes nævnt tre tal. Det første angiver antal fund for Sjældenhedsudvalgets start i 1965. Det andet antallet af godkendte fund hidtil. Det tredje angiver antal godkendte fund i herværende rapport. Det bør pointeres, at antal fund ikke nødvendigvis er identisk med antal individer, da par eller flokke regnes som enkeltfund. Enkelte arter er dog ikke opsummeret på denne måde; det drejer sig om arter, der kun skal behandles for dele af landet, eller som har optrådt usædvanligt.

Signaturerne efter observationerne er observatørens initialer. Bagest i rapporten findes dels en liste over samtlige observatører, dels en liste over forkastede fund.

Tre nye arter for landet er omtalt: Lattermåge *Larus atricilla*, Rubinnattergal *Luscinia calliope* og Gulbrystet Værbling *Emberiza aureola*. Af andre meget sjældne arter er Gåsægrib *Gyps fulvus*

truffet for anden gang, Citronvipstjert *Motacilla citreola* for tredje gang, Schwarz' Løvsanger *Phylloscopus schwarzi* og Hvidrygget Ryle *Calidris fuscicollis* for fjerde gang, og Stribet Ryle *Calidris melanotos* for fjerde og femte gang. Det bør desuden nævnes, at Mellemflagspøtte *Demrocopus medius* er truffet for første gang siden 1967.

Sjældenhedsudvalgets arbejdsgang

Proceduren indenfor udvalget er, at sekretæren modtager beskrivelser af sjældne fugle. Disse duplikeres og rundsendes til de enkelte medlemmer, der herefter pr brev tager stilling til de en-

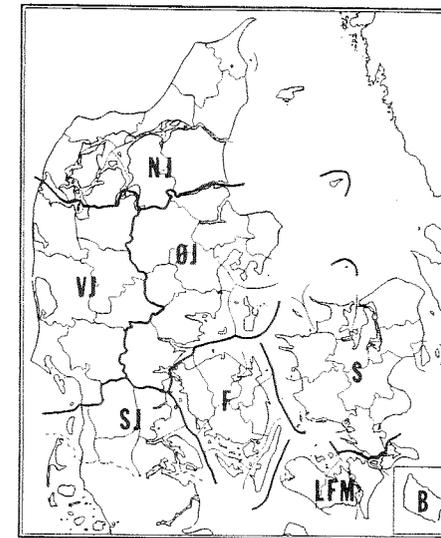

Fig. 1. Regionsinddelingen anvendt i denne artikel. Geographical regions of Denmark used in this report.

kelte beskrivelser. I forbindelse hermed rundsendes eventuelt dokumenterende materiale som fotos, båndoptagelser m.m. Er alle stemmer ens, er sagen herefter afgjort, men er der blot den mindste uoverensstemmelse, gemmes sagen til diskussion ved et møde, hvor alle udvalgets medlemmer er til stede. Disse møder strækker sig normalt over flere dage og afholdes regelmæssigt enten i København (på Zoologisk Museum, så skindsamlingen kan inddrages) eller på et fugletræksted som Blåvand eller Skagen. Efter endt sagsbehandling udsendes svar til observatøren.

SU-listen

De forekomster, der skal forelægges Sjældenhedsudvalget for publicering kan finde sted i DOFs organer, er:

- 1) Nye arter og racer i Danmark, Færøerne og Grønland.
- 2) Arter eller racer på SU-listen (publiceret senest i *Fugle* nr. 4, 1986).
- 3) Nye eller sjældne yngleforekomster.
- 4) Arter på Færolisten (D. Boertmann et al., Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 80: 121-130, 1986).
- 5) Usædvanlige forekomster i Grønland.
- 6) Usædvanlige forekomster, som fund på »forkerte« årstider, usædvanligt store antal eller fund fra landsdele, hvor fuglen normalt ikke forekommer.
- 7) Forekomster, som lokalredaktørerne ønsker forelagt udvalget.

Den seneste liste fra Sjældenhedsudvalget er publiceret i Meddelelser fra DOF, i *Fugle* nr 4, 1986 (Olsen 1986d). Bemærk, at Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus*, der ikke er nævnt i denne liste, fortsat skal forelægges. Ændringer er, at Søkonge *Alle alle* ikke mere skal forelægges, ej heller fra indre farvande. Desuden er Fyrremejse *Parus montanus* udgået af listen for Sønderjyllands Amt. Den har her vist sig at være en fåtallig ynglefugl, der synes at være under ekspansion (Christensen 1986).

Sjældenhedsudvalgets medlemmer

SU består i dag af følgende: Bjarne Bertel, David Boertmann, Claus Frahm, Bent Jacobsen, Peter Lyngs, Ivan Olsen, Klaus Malling Olsen, Knud Pedersen, Stefan Pihl og Søren Sørensen. Peter Lyngs og Ivan Olsen er seneste medlemmer og afløser Steen Christensen og Per Schiermacher Hansen, der hermed takkes varmt for mange års grundigt arbejde.

Opfordring!

Vi hører om mange sjældne fugle, der aldrig bliver indrapporteret til SU. Grunden kan være, at man mener at have set for lidt til at kunne udfærdige en grundig beskrivelse; men det har ved »turistsjældenheder« vist sig at være et problem, at de ikke rapporteres. Reglen er, at den, der først opdager en sjældenhed, bør udarbejde SU-rapporten, men vi er meget glade for ledsagende beskrivelser, der jo kan underbygge observationen og sammenlignes med øvrige beskrivelser. SU skal opfordre til, at alle usædvanlige observationer rapporteres. Materialet skal anvendes i en kommende oversigt over Danmarks fugle, der påregnes udsendt gennem DOF i 1989, og beskrivelserne anvendes hyppigt ved udarbejdelse af artikler om bestemmelse af fugle, optræden af sjældne arter m.m. Hermed indgår observationerne ofte i internationale sammenhænge.

Beskrivelser bør i så vid udstrækning som muligt ledsages af fotos, bånd m.m. Man bør ved indsendelsen bemærke, om man ønsker dette materiale retur, idet SU ellers arkiverer det. Det bør bemærkes, at alle beskrivelser arkiveres, og at sager vil kunne genoptages, hvis ny afgørende viden kommer for dagens lys.

Sjældenhedsudvalgets adresse:

Sjældenhedsudvalget, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.

Som udvalgets sekretær har siden 1985 fungeret Klaus Malling Olsen.

Systematisk gennemgang af de godkendte sager Accepted records

Islom *Gavia immer* (-,82,14)

1978: 8.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sodr. trk., KMO m.fl.

1984: 14.4, Vigsø Bugt (NJ), ad. i sodr., PAFR, LW. – 14.4 Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sodr. trk., BB. – 11.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sodr. trk., BB. – 12.10, Gilleleje (S), 1K trk., RC, JH, OGP.

1985: 2.1, udfor Tranebjerg; Samsø (ØJ), imm./vidr., LB. – 28.4, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sodr. trk., DW. – 7.5, Skagen Nordstrand (NJ), imm./vidr. trk., MH, KMO. – 14.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sodr. trk., KP. – 14.-19.5, Holmegårds Mose (S), ad. i sodr., JM, JP, BT. – 18.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sodr. trk., KMO, KB. – 24.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sodr. trk., SJo. – 7.11, Hanstholm (NJ), ad. i sodr.

trk., BB. – 7.1, Gilleleje (S), 1K/vidr. trk., KMO m.fl.

Idet arten, lig Hvidnæbbet Lom, først anlægger vinterdragt sent på året og skifter til sommerdragt omkring april. er fugle i imm./vidr. på forårstrækket sandsynligvis 2K-fugle (Cramp & Simmons 1977).

Bemærk fuglen fra Holmegårds Mose. En observation i en indlandsk højmose på Sjælland må afgjort kaldes bemærkelsesværdig.

Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii* (9.64,25)

1963: 4.12, Roshage, Hanstholm (NJ), ad. i skiftedragt fundet død (se DOFT 58: 110-111; Feltornithologen 13: 186).

1978: 8.5, Skagen Nordstrand (NJ), 3 ad. i sodr. trk., KMO m.fl.

1983: 29.10, Husby Klit (VJ), ad. i sodr. trk., LW. – 5.11, Skagens Gren (NJ), ad. i sodr. trk., PAFR, DW. – 23.11, Roshage, Hanstholm (NJ), imm./vidr. trk. Ø., KMO, KN m.fl.

1984: 24.10, Lild Strand (NJ), ad. i fældning til vidr. trk., PAFR m.fl. – 17.11, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i fældning til vidr., KP. – 18.11, Skagen Nordstrand (NJ), 2 imm./vidr. trk., KP, DW.

1985: 27.3-4.4, Skagen (NJ), imm./ad. i fældning, KP m.fl. – 4.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sodr. trk., KMO m.fl. – 7.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sodr. trk., KMO m.fl. – 8.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sodr. trk., KMO m.fl. – 9.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sodr. trk., KMO m.fl. – 10.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sodr. trk., KMO m.fl. – 11.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sodr. trk., KMO m.fl. – 12.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sodr. trk., KMO m.fl. – 15.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sodr. trk., CL. – 21.5, Batterivej, Skagen (NJ), ad. i sodr. trk., BB m.fl. – 22.9, Blåvandshuk (VJ), ad. i sodr. trk., BJ. – 28.9, Stensnæs (NJ), imm., LB, BL. – 6.10, Blåvandshuk (VJ), ad. i sodr. trk., JD. – 12.10, Roshage, Hanstholm (NJ), ad. i sodr. trk., BB.

De 14 i 1985 var hidtil største antal på et år. Arten synes at optræde regelmæssigt i farvandet omkring Nordjylland, hvor den hyppigst ses på trækket i maj. Det bør nævnes, at arten også registreres årligt i maj måned i det store lomtræk langs den svenske vestkyst (G. Blidberg in litt.). Om foråret er Islom her betydeligt sjældnere.

Storskråpe *Puffinus gravis* (2,4,1)

1982: 24.9, Skagens Gren (NJ), PAFR. De danske fund er fra jan. (2), sept. (1), okt. (2) og nov. (2). Bortset fra de to januarfund, som er fra indre farvande, er øvrige fra den jyske vestkyst.

Hvidnæbbet Lom imm./ad. i fældning til sommerdragt, Skagen 3.4.1985. Fuglen er, grundet fældning, usædvanlig mørk i hoved/halsregionen, men viser det arts-typiske lyse, let rejste næb med i det mindste lys yderste halvdel. Foto: Knud Pedersen.

White-billed Diver imm./ad. moulting into summer plumage, Skagen (NJ), 3 April 1985. Due to moult, the bird is unusually dark on neck and head, but shows the diagnostic pale, slightly uptilted bill.

Almindelig Skråpe *Puffinus puffinus*

1984: 12.11, Ishøj Strand (S), TWJ. Arten er fortsat på listen for indre danske farvande.

Lille Stormsvalde *Hydrobates pelagicus*

1985: 12.10, Gilleleje (S), trk., KMO m.fl. Arten er fortsat på listen for indre farvande.

Stor Stormsvalde *Oceanodroma leucorhoa*

1985: 11.11, Gilleleje (S), 4 eks. trk., KMO m.fl. Bemærkning som under foregående art.

Topskarv *Phalacrocorax aristotelis*

1984: 27.11, Skagens Gren (NJ), imm., KP. 1985: 19.5, Skagen Nordstrand (NJ), BB. Arten er, som nævnt i seneste SU-rapport, atter på SU-listen. Kun et enkelt fund i 1985 (mod to i 1984) antyder, at arten reelt er sjælden.

[Kohejre *Bubulcus ibis*]

1985: 8.6, Amager Fælled (S), JDP. Undsluppet fra Zoologisk Have, København, ca 15.5. Fuglen iagttoges tillige ved Barsebäck i Skåne sidst i maj, og viste såvel her som på Amager samme klippede vinge (Hansson 1985).

Silkehejre *Egretta garzetta* (2,27,2)

1984: 20.5, Hegnede Bugt, Ulvshale (LFM), KNi.

1985: 5.6, Tipperne (VJ), OT.

Tidsmæssigt to typiske fund, de fleste registreres i det sene forår og i sommermånederne.

Sølvhejre *Egretta alba* (2,16,4)

1984: 20.5, Hegnede Bugt, Ulvshale (LFM), KNi.

1985: 19.5, Storebjerg Pold, Nymindestrommen (VJ), LH, OT. – 1.-5.6, Tommerby Vejle (NJ), ad., JP m.fl. – 6.6, Værnengene (VJ), ad., JPK m.fl.

Også i årene tidligere er arten observeret i Vejlerne i NJ. Strengt taget kan alle tre fund fra 1985 hidrøre fra samme individ. De er dog i denne rapport regnet som tre fund. Bemærk, at fuglen fra 1984 observeredes sammen med Silkehejren fra 1984.

Artens nærmeste ynglepladser ligger i Østrig, samt i Holland, hvor arten første gang yngede i 1978 (Rogers 1986).

Purpurhejre *Ardea purpurea* (8,2,1)

1984: 13. og 28.7, Vejlerne (NJ), SB, HC, PAFR.

11. danske fund, og det andet fra 1984 (Boertmann et al. 1986). Kun tre fund siden 1965, mod otte før, antyder, at arten tidligere har været hyppigere (sammenlign med optræden af Sølvhejre og Silkehejre). Arten nævnes som i fremgang i Holland (Cramp & Simmons 1977), men i tilbagegang i flere europæiske lande.

[Europæisk Flamingo *Phoenicopterus ruber*]

1985: 27.7, Fjand Ø (VJ), 2 eks. sammen med 1 Chile-flamingo *P. chilensis*, NF.

Spontan optræden af Europæisk Flamingo kan ikke helt udelukkes.

Blisgås *Anser albifrons*

Med karakterer svarende til Grønlandsk Blisgås ssp. *flavirostris* (0,7,4):

1984: 4.11, Vejlerne (NJ), ad., JP. – 15.12, Bygholm Vejle (NJ), 2 ad. + 1 juv., PAFR.

1985: 3.-5.3, Horsens Nørrestrand (ØJ), ad., HP, HPe. – 19., 20. og 24.4, Vejlerne (NJ), subad., JP, PAFR.

Af de 11 fund er de fra Nord- og Vestjylland, et fra Østjylland og et fra Møn.

Dværvggås *Anser erythropus* (29,20,2)

1983: 10.10, Skagens Gren (NJ), trkf., PAFR.

1985: 18.2, Fiilso (VJ), sands. imm., OT, JPK.

Da svenske udsatte fugle er forsynet med farveringe, bør man undersøge Dværvggås meget nøje og ved ind-

sendelse af beskrivelser til SU gøre opmærksom på, om fuglene var ringmærkede eller ej.

[Indisk Gås *Anser indicus*]

1985: 7.8, Tisso (S), 2 eks., GM.

Undslupne fangenskabsfugle.

Rødhalsed Gås *Branta ruficollis* (8,5,2)

1985: 4.-13.4, Boto Nor (LFM), BH, EH, KMO m.fl. – 28.11, Maribo Sønderø (LFM), HEJ.

Fuglen fra Boto Nor ankom sammen med en mindre blisgåseflok. For kommentarer angående optræden i Vesteuropa, se sidste SU-rapport (Boertmann et al. 1986).

Hvinand *Bucephala clangula*

1985: juni, Vestsjælland (S), ♀ med 3 pull., BMS.

Blot andet danske ynglefund, første er fra 1972 (Dybbro 1978).

Kongeederfugl *Somateria spectabilis* (20,24,2)

1985: 14.2, Damsted Klit, Skagen (NJ), ad. ♂ fundet syg, døde samme dag, TD, KP. – 5.4, Skagen Nordstrand (NJ), ad. ♂ trkf., EC, KPr.

To nordjyske fund fra samme år er exceptionelt, idet der kun er seks tidligere fund vest for Sjælland.

Stellersand *Polysticta stelleri* (8,30,4)

1983: 29.4-1.5, Saltholm (S), ad. ♂, KF.

1984: 3.-8.5, Saltholm (S), ad. ♂, KF. – 25.11, Vestamager (S), ♂ 2K+, KN. – 2.12, Egholm, Agersø Sund (S), ♀, BMS.

1985: 1.3, Salomons Kapel, Hammeren (B), 4 ♂♂ + 9 ♀♀, AM. – 2.6, Christiansø (B), fundet død, OL, MFJ.

Den gamle han fra Saltholm regnes som samme individ, der også bemærkedes på Saltholm 1979 og 1980, og blev ringmærket ved Christianshavns Voldgrav i 1982 (se Boertmann et al. 1986).

Flokken fra 1985 er den hidtil største fra Danmark. Stellersænder observeredes også på Bornholm i perioden omkring den angivne dato (Ketil 1985). Det var ikke uventet, at en større flok Stellersænder dukkede op i Danmark, og netop på Bornholm. Øland og Gotland gæstes således årligt af flokke, og 1985 var i særklasse bedste år i Sverige med 225 eks. (Tyrberg 1986).

Gåsegrib *Gyps fulvus* (1,0,1)

1985: 22.-23.5, Gjerrild, Djursland (ØJ), JA, JDK, ARA. – 24.-25.5, Skagen (NJ), imm. trkf., KP m.fl. – 25.5, Dronninglund Storskov (NJ), BL, TL, MS.

Gåsegrib, Skagen 25.5.1985. Foto: Erik Christopher- sen.

En af 1985's mest bemærkelsesværdige observationer, og første danske fund siden 1858. Den dukkede op i hælene på en række andre sydlige rovuglearter efter en periode med varm sydøstlig vind. Fuglen forsvandt fra Skagen i selskab med to Røde Glenter *Mihus milvus*, og sås senere på dagen ved Dronninglund Storskov, stadig i selskab med glenterne.

Slangeørn *Circus gallicus* (1,-,1)

1985: 21.-23.5, Skagen (NJ), trkf., BB, EC m.fl.

Også i 1981 og 1982 observeredes arten i Skagen i maj. I næste SU-rapport vil genbehandlede fund af arten blive publiceret (jvf. Boertmann et al. 1986).

Steppehog *Circus macrourus* (15,16,3)

1984: 6.-7.9, Vejlerne (NJ), 1K, JP, PAFR.

1985: 8.5, Skagen (NJ), 2K ♂ trkf., KMO, KP m.fl. – 1.5, Taastrup, Stevns (S), ad. ♂ trkf., JF, ISJ.

De 19 danske fund i perioden 1963-85 fordeler sig tidsmæssigt med april (6), maj (9), juli (1), aug. (1), sept. (1), okt. (1). Bemærk de relativt mange fund fra april; slanke kærhøge i april bør altid undersøges nøje, da Hedehog *Circus pygargus* normalt først ankommer ca 1.5. Steppehog har siden 1981 optrådt årligt med 2-4 eks. i Danmark.

Lille Skrigeørn *Aquila pomarina* (9,-,4)

1984: 3.6, Skagen (NJ), ad. trkf., KP, TSØ m.fl.

1985: 17.5, Moesgård Strand, Århus (ØJ), trkf., HP. – 19.5-4.6, Skagen (NJ), imm. trkf., SC,

KMO, KP, BB. – 6.7, Skagen (NJ), ad./subad. trkf., KP.

Fuglen fra 17.5 1985 kan være den samme som fra 19.5 observeredes ved Skagen. Fuglen fra 6.7 er dog bevisligt en ny.

Som for Slangeørn har tidligere godkendte været til genbehandling og vil blive publiceret i næste rapport.

Stor Skrigeørn *Aquila clanga* (3,-,2)

1985: 11.5, Nykøbing Sjælland (S), imm. trkf., EVR, BiR. – 24.-26.5, Klinteskov, Møn (LFM), imm., PSH.

Se bemærkning under Slangeørn og Lille Skrigeørn.

Kejserørn *Aquila heliaca* (0,9,1)

1985: 3.6, Skagen (NJ), imm. trkf., KP m.fl. Tiende danske fund, og det tredje fra juni.

[Slagfalk *Falco cherrug*]

1985: 18.5, Skagen (NJ), ad. trkf., DB m.fl.

Undsluppet fra fangenskab, idet fuglen havde læderstropper om benene. Havde den ikke vist tegn på at have været i fangenskab, havde fundet godt kunnet forekomme spontant. Slagfalken dukkede op som den første af en række sydlige arter ved Skagen i forbindelse med varme, sydøstlige vinde.

Jagtfalk *Falco rusticolus* (41,9,2)

1984: 11.4, Skagen (NJ), 1K, BB m.fl. – 12.5, Skagen (NJ), trkf., BB.

Andet år i træk med observationer i Skagen, og andet år i træk med mere end et eksemplar.

Hvidrygget Ryle *Calidris fuscicollis* (0,3,1)

1985: 27.7, Harboøre Tange (VJ), ad. i sodr., ASF, EE.

Arten er i Storbritannien blandt de hyppigste amerikanske vadefugle. Se bemærkning under Stribet Ryle *Calidris melanotos*.

Stribet Ryle *Calidris melanotos* (2,1,2)

1985: 16.7 og 26.7, Flasken, Reersø (S), PA, BP, MEB. – 4.8, Harboøre Tange (VJ), ad., ASF. Kun fjerde og femte danske fund. Arten er den hyppigst optrædende amerikanske vadefuglearter i Storbritannien (Sharrock 1974), ligesom den har optrådt årligt med få eksemplarer i Sverige i de senere år (Kjellén & Svensson 1984). Det er særligt på efterårstrækket, arten ses i Storbritannien, mens sommerforekomster som de ovennævnte er relativt langt hyppigere i Sverige. Dette gælder for øvrigt også for en række andre amerikanske vadefugle. Der er nok tale om fugle, der foregående efterår har krydset Atlanten og tilbragt vinteren i selskab med palæarktiske vadere i disses vinterkvarterer, som året efter strejfer om.

Prærieløber *Tryngites subruficollis* (1,6,1)

1985: 6.-10.6, Tipperne (VJ), OT.

Fortsat den hyppigst registrerede nordamerikanske vander i Danmark, men vel også en af de letteste at kende.

Damklire *Tringa stagnatilis* (0,7,1)

1984: 16.5, Høndrup Sø, Himmerland (NJ), 2 eks., TN.

Det første af de otte danske fund med mere end ét eksemplar. Fjerde danske fund fra maj.

Thorshane *Phalaropus fulicarius*

1983: 6.2, Gilleleje Havn (S), KMO m.fl.

Arten er ikke på SU-listen.

Lille Kjove *Stercorarius longicaudus* (-,94,35)

1976: 14.10, Ølsemagle Strand (S), 1K, JBB.

1983: 12.9, Skagens Gren (NJ), ad., EC. - 16.10, nær Fjaltring, Lemvig Kommune (VJ), 1K, JN. - 19.10, Skagens Gren (NJ), ad., PAFR.

1984: 29.7, Skagens Gren (NJ), 2K, KP. - 2.9, Skagens Gren (NJ), 1K, EC, DW, CL. - 2. og 4.9, Skagens Gren (NJ), 1K, KP, EC m.fl. - 12.9, Skagens Gren (NJ), 1K, BB. - 9.-19.10, Skagens Gren (NJ), 1K, KP, TS, KPr m.fl. - 12.10, Hanstholm (NJ), 1K trk., BB. - 14.10, Blåvandshuk (VJ), 1K trk., KMO, AR.

1985: 1.8-12.10, Skagens Gren (NJ), ialt 18 eks., fordelt med 1 ad./4K, 3 3K og 14 1K (1K med farvefordeling: 6 mørke, 7 mellemtype og 1 lys): enkelte individer observeret som følger: 1.-12.8 3K, 5.-7.8 3K, 7.8 8 3K, 24.8 1K, 31.8-1.9 1K, 31.8 ad./4K, 1.-4.9 1K, 4.-18.9 1K, 17.9 1K, 18.9-6.10 1K, 18.-19.9 1K, 18.-22.9 1K, 22.9 1K, 28.9 2 1K, 29.9 1K, 11.10 1K og 11.-18.10 1K, KP, BB m.fl. - 7.9, Roshage, Hanstholm (NJ), 1K trk., BB. - 7.9, Korshage, Rørvig (S), 1K trk., JHC m.fl. - 9.9, Roshage, Hanstholm (NJ), 1K trk., KMO. - 11.10, Lild Strand (NJ), 1K, BB. - 12.10, Roshage, Hanstholm (NJ), 2 1K trk., BB. - 6.11, Lild Strand (NJ), 1K trk., BB.

1985 blev næstbedste år med 24 eks. I modsætning til 1982 (bedste år med 28 eks.) var det ikke lemningår i Skandinavien, og antallet må betegnes som bemærkelsesværdigt. Sandsynligvis har arten tidligere været overset i betydelig grad, hvilket den regelmæssige optræden ved Skagen antyder. Arten må i Nordjylland betegnes som en fåtallig, årlig gæst om efteråret. For adskillelse fra øvrige kjovearter kan henvises til en nyligt udsendt bog om bestemmelse af kjover (Olsen 1986c).

Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus* (6, ca 104, 7)

1984: 10.5, Langli (VJ), 2 ad. i sodr., KF. -

19.5, Hvide Sande (VJ), ad. i sodr., ASF. - 4.10, Blåvandshuk (VJ), 2K trk., FF, KM. - 9.10, Skagens Gren (NJ), 2K, KP, KPr.

1985: 19.6, Christiansø (B), 2K, HKj. - 27.8-1.9, Skagen (NJ), 1K, KP. - 11.9, Blåvandshuk (VJ), 1K, FR.

Disse fund bringer antallet af fund fra 1984 op på 11, lig det næstbedste år 1983. Derimod er kun tre fund fra 1985 under normalen de senere år.

Lattermåge. Skagen 4.7.1985. Foto: Knud Pedersen.

Lattermåge *Larus atricilla* (0,0,2)

1985: 18.6-2.9, Vejlerne (NJ), 2K i 1. sodr. til 2. vidr., JP, PAFR, BJ. - 3.-4.7, Gammel Skagen (NJ), ad. i sodr., JK, KP. - 6.7, Hirtshals Havn (NJ), ad. i sodr., LBR.

De første danske fund af denne nordamerikanske mågeart. Den er i Storbritannien til og med 1984 truffet 43 gange (Rogers 1985), så fundene var ikke helt uventede. Det er dog bemærkelsesværdigt med hele to fund, og 1985 var for øvrigt et af de få år, hvor den ikke blev truffet i Storbritannien (Rogers 1986). Fundet fra 6.7 er regnet som samme fugl, der iagttoges ved Skagen 3.-4.7.

Sabinemåge *Larus sabini* (2,108 t.o.m. 1982, derefter 12)

1981: 6.9, Blåvandshuk (VJ), 1K trk., KF.

1985: 8.11, Gilleleje (S), 1K trk., MB.

Arten er fortsat på SU-listen for indre farvande, men er fra 1983 udgået fra den jyske vestkyst.

Hvidvinget Måge *Larus glaucoideus* (14, ca 112, 21)

1983: 2.1, Thorsminde Havn (VJ), 2K, JN. - 9.1, Thyborøn Havn (VJ), 2K, JN.

1984: 1.1-12.5, Skagen (NJ), min. 8 eks., med fordelingen 3 ad., 1 4K og 4 2K. De enkelte individer fordeler sig med: 5. og 7.1. ad., 5.1-7.5 2K, 14.2-1.3 samt 16.3 2K, 2.2 ad., 24. og 28.2 4K, 27.2 og 4.3 2K, 2.-30.4 ad., 8.-12.5 2K, BB, EC,

JO, KP, KMO m.fl. - 4.3, Hirtshals Havn (NJ), 2K, DW. - 14.4, Hanstholm Havn (NJ), 2K, PAFR, LW. - 14.4, Hanstholm Havn (NJ), 3K, PAFR, LW. - 26.8, Tømmerby Fjord (NJ), imm., sands. 3K, PAFR. - 3.10, Hanstholm Havn (NJ), 4K, JP. - 27.10, Thyborøn Havn (NJ), imm./ad., AKV.

1985: 27.1, Hirtshals Havn (NJ), 2K, DW. - 3.2-12.4, Skagen Havn (NJ), 2K, EC, KP, DW m.fl. - 27.2, Hanstholm Havn (NJ), 3K, OI, JP. - 1. og 9.4, Hanstholm Havn (NJ), 3K, JP m.fl. - 28.4-16.5, Hvide Sande (VJ), 3K, ASF, EE.

Totalen fra vinteren 1982/83 er hermed oppe på 25 eks. og også vinteren 1983/84 blev med ca 20 eks. over normalen. Også denne vinter var usædvanlig streng i Grønland (Boertmann et al. 1986). 9 eks. fra Sverige denne vinter var ligeledes over normalen (Alström 1986).

Arten synes at optræde regelmæssigt men normalt meget fåtalligt i nordjyske havneområder, men er klart sjældent i resten af landet. Der er således kun få observationer fra de store mågeansamlinger ved Blåvandshuk.

Man bør være opmærksom på Solvmåger *Larus argentatus* med afvigende lys dragt, eller hybrider mellem Gråmåge *Larus hyperboreus* og Solvmåge (se f.eks. Grant 1986, Hedgren & Larsson 1973, Olsen 1986a). Det bør pointeres, at mulighederne for at iagttage en »egte« Hvidvinget Måge er mindre end for at iagttage en afvigende Solvmåge, i det mindste i Østdanmark.

Hvidvinget Terne *Chlidonias leucopterus* (3,23,1)

1985: 16.8, Ølsemagle Strand (S), 1K, TS.

Arten bør især eftersøges i ansamlinger af Sortterne *Chlidonias niger*, primært i sidste halvdel af august.

Søkonige *Alle alle*

1984: 15.10, Gilleleje (S), trk., KN. - 21.10, Gilleleje (S), 2 eks. trk., KMO. - 28.10, Stenderup Hage (ØJ), trk., FF, TL. - 28.12, Stevns Klint (S), RP.

1985: 7.3, Gjerrild Klint (ØJ), 23-24 eks. i flok, KS. - 7.4, Ishøj Strand (S), TA. - 6.11, Gilleleje Ferieby (S), trk., KMO. - 6.11, Kronborg, Helsingør (S), KMO, MH. - 7.11, Gilleleje (S), 14 eks. trk. eller rst., KMO m.fl. - 8.11, Gilleleje Havn (S), MB. - 10.11, Klint, Odsherred (S), 3 eks. trk., KN.

Arten er hermed udgået af SU-listerne for hele landet, bortset fra sommerforekomster. I de senere år har arten optrådt regelmæssigt, og tilsyneladende i stærkt stigende antal, i det sene efterår efter lavtrykspassager fra vest. Den store optræden i november 1985 blev også bemærket langs den svenske vestkyst, bl.a. med 349 sydtrækkende 2.11 ved Varberg (Tyrberg 1986).

Østlig Turteldue i selskab med Tyrkerdue, Tårnbæk nær København, februar 1984. Fuglen er tyrkerdue-stor, ikke tydeligt mindre som Turtelduen. Foto: Henrik Kisbye.
Rufous Turtle Dove and Collared Dove, near Copenhagen (S) February 1984.

Lunde *Fratercula arctica*

1984: 15.10, Gilleleje (S), 6 eks. trk., KN.

1985: 7.11, Gilleleje (S), 2 eks. trk., KMO m.fl. - 10.11, Gilleleje (S), trk., KMO m.fl. - 10.11, Klint, Odsherred (S), trk., KN.

Arten er på SU-listen for indre farvande.

Østlig Turteldue *Streptopelia orientalis* (7,1,1)

1984: 4. og 12.2, Tårnbæk (S), HK, KMO m.fl.

1985: 28.1, Tårnbæk (S), SJ, BK.

Begge fugle var stationære i en længere periode, og det regnes her som samme fugl. Den månedlige fordeling af de danske fund af arten er marts (1), maj (1), okt. (2), nov. (2), dec. (2), jan. (1). Denne fordeling er helt anderledes end hos Turteldue *Streptopelia turtur*, der forekommer i sommerhalvåret (Dybbro 1978). Det seneste fund kan dog - som også for de øvrige vedkommende - være en undsluppen burfugl. Fuglen opholdt sig i et ældre villakvarter, og sås fortrinsvis sammen med Tyrkerduer *Streptopelia decaocto*.

Blæder *Merops apiaster*

1984: Lokalitet i Østjylland (ØJ), 1 par yngleforsøg.

1985: Lokalitet i Sønderjylland (SJ), 2 par ynglende: ult. juni 1 par med 2 unger, pri. august 2 par fodrende ved redehuller, med. august min. 3 unger flyvende med 3 andre Blædere.

Tidligere danske ynglefund er fra 1948 (2 par Bornholm), 1961 og 1962 i Thy (NJ), 1966 i Østjylland (ØJ) og 1973 i Nordjylland (NJ) (Dybbro 1978). Første skånske ynglefund gjordes for øvrigt i 1985 (Tyrberg 1986).

Mellemflagspætten fra Allerød.

Mellemflagspætte *Dendrocopos medius* (-,2,1)

1983: 12.7, Allerød (S), fundet nyligt død, PK.
Et meget interessant fund. Arten ynglede sidste gang i Danmark i 1959, og de to seneste fund af denne udprægede standfugl er fra 1963 og 1967. I Sverige ynglede den sidste gang i 1982, og regnes som uddød fra 1983 (Holmbrink & Pettersson 1983). Fuglen blev fundet død efter at have været fløjet mod en rude (Johansen & Petersen 1986). Den udstoppede fugl mangler hornskeder på alle kloer. Dette tyder på, at fuglen har ligget i nogen tid, eventuelt hos konservatoren.

Rødrygget Svale *Hirundo daurica* (2,8,1)

1984: 19.5, Gilleleje (S), trk., BR m.fl.
Den månedlige fordeling af de ialt 11 danske fund er: maj (5), juni (2), aug. (2), okt. (2).

Storpiber *Anthus novaeseelandiae* (0,25,2)

1984: 14.-15.10, Arup Vejle (NJ), JP, PAFR.
1985: 20.10, Gedser Odde (LFM), MB, EM, AR.
To typiske fund, idet hovedparten af de vesteuropæiske fund gøres september-november.

Citronvipstjert *Motacilla citreola* (0,2,1)

1984: 24.8, Christiansø (B), 1K, OL.

Første danske efterårsfund, og ventet, idet arten ligesom Storpiber er hyppigst i Vesteuropa på efterårstrækket. Der er dog i senere år en tendens til hyppigere optræden af gamle fugle (mest hanner) om foråret. Herudover synes antallet i de senere år i Vesteuropa nærmest at stagnere. Næsten samtidig som fuglen på Christiansø observeredes arten for øvrigt som ny art i Holland, også denne en 1K fugl (Moerbeek et al. 1984, Olsen 1986b).

Alpejernspurv *Prunella collaris* (1,4,1)

1985: 4.5, Storklit, Skagen (NJ), OK m.fl.
Fuglen falder smukt ind i mønstret af danske forekomster, der alle er fra perioden 15.4-5.5 (Boertmann et al. 1986).

Sydlig Nattergal *Luscinia megarhynchos* (2,22,3)

1985: 16.5, Blåvandshuk (VJ), ringm., BJ. - 19.5, Stignæs Skov (S), syng., BMS. - 20.-21.5, Blåvandshuk (VJ), 2K ringm., BJ.
Nærmest et mini-influx af arten i forbindelse med periodens varme vejr. Af de 27 danske fund er de 22 fra maj, 4 fra juni og 1 august.

Rubinnattergal *Luscinia calliope* (0,0,1)

1985: 20.10, Christiansø (B), 1K ♀ ringm., OL, MFJ, JB.
Første danske fund. Arten yngler i Sibirien og østpå til Manchuriet, Mongoliet og Kamchatka. Seneste europæiske fund er fra England okt. 1975 og Island nov. 1943. mens der er ældre fund fra Frankrig (2 fra aug., og en udateret) og Italien (1 okt., 3 dec., 1 marts, alle i perioden 1886-1906) (Lowe 1979).

Blåhals *Luscinia svecica*

Med karakterer som Sydlig Blåhals ssp. *cyane-cula* (-,10,3).

1974: 18.5, Eskildstrup, Odsherred (S), ♂, KN.
1985: 14.4, Emmelsbo Plantage, Djursland (ØJ), ♂ ringm., EAH m.fl. - 22.4, Stignæs (S), ♂, BMS.

Det er typisk, at formen ofte registreres i april, mens Nordlig Blåhals *L.s.svecica* først ankommer fra primo maj.

Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola torquata*

Med karakterer som Sibirisk Sortstrubet Bynkefugl ssp. *maura* (1,9,1):

1985: 29.9, Christiansø (B), 1K ♂ ringm., JF, OL.

Af de danske fund er 3 fra maj, 5 sept., 2 okt. og 1 nov. Af disse er de 8 fra Christiansø, alle efter 1980. Det er bemærkelsesværdigt, at hele tre fund er fra maj. I Sverige er forårsfund meget usædvanlige, og kun 7 ud af 86 fund af formen i Storbritannien er fra om foråret (Rogers 1986).

Flodsanger *Locustella fluviatilis* (3,55,8)

1978: 2, og 6.6, Allerød Sø (S), syng., HKU, Cle, CW.

1983: 21.5, Korshage, Rørvig (S), syng., EVR.

1984: 9.7, Gl. Ladegård, Vojens (SJ), syng., TBH. - 9.-10.7, Gl. Ladegård, Vojens (SJ), syng., TBH. - 8.8, Christiansø (B), ringm., JF, ISJ, OL.

1985: 22.5, Gram Slotssø (SJ), syng., KNi. - 27.5, Vorso (ØJ), syng., NH. - 18.6, Ellemosen, Tibirke (S), syng., KMO, JMa, MKP.

Fuglen fra 1983 bringer dette års total op på 10, det hidtil bedste. Arten registreres hyppigst i landets sydlige del.

Lundsanger *Phylloscopus trochiloides*

(2, ca 104, 12)

1984: 16.-17.9, Christiansø (B), ringm., JF, OL.

1985: 27.5-4.7, min. 10 eks. Christiansø (B), fordelt som følger: 27.5 1 ringm., 3.6 3 eks. hvoraf 1 ringm., 4.6 2 hvoraf 1 ringm., 10.6 1 ringm., 11.6 1 syng. (fugl fra 10.6), 12.6 2 syng. hvoraf 1 ringm. samt fuglen fra 10.6, 14.6 1 ringm. I perioden 17.-23.6 dagligt syng., sidste observeret 4.7. Yngleforsøg konstateret, PL m.fl. - 27.-30.6, Møns Klint (LFM), syng., CH.

Yngleforsøget fra Christiansø i 1985 var første af slagten i Danmark. Fuglen fra 1984 er hidtil seneste danske.

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*

(0, ca 34,2)

1985: 13.-15.10, Blåvandshuk (VJ), ringm., PL m.fl. - 18.10, Christiansø (B), ringm., fundet død 19.10, MFJ, OL, JB.

De to fund kan sættes i forbindelse med 11 i Sverige i oktober 1985 (Tyrberg 1986), og 18 i Storbritannien, med kulmination 20.-22.10 (Rogers 1986). Arten er så godt som udelukkende truffet i oktober, idet ca 32 af de danske fund er fra denne måned, og blot 1 fra september og 1 fra november.

Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus* (3,54,25)

1984: 16.9, Christiansø (B), 3 eks. ringm., JF, OL. - 20.9, Christiansø (B), ringm., JF, OL. - 29.9, Christiansø (B), ringm., JF, OL. - 13.10, Stignæs (S), ringm., BMS m.fl. - 15.10, Stignæs (S), ringm., BMS m.fl. - 18.10, Nr. Lyngvig Fyr (VJ), ringm., ASF, KMO.

1985: 14.9, Christiansø (B), MFJ, OL, JB. - 26.9, Blåvandshuk (VJ), ringm., BJ. - 26.9, Christiansø (B), MFJ, OL, JB. - 30.9, Blåvand Radiostation (VJ), EO, PL, BJ. - 2.10, Blåvandshuk

(VJ), ringm., JD, BJ, FR. - 2.-4.10, Blåvandshuk (VJ), ringm., BJ. - 6.10, Blåvandshuk (VJ), ringm., BJ. - 6.10, Christiansø (B), ringm., JB. - 7.10, Christiansø (B), OL. - 8.10, Blåvand Radiostation (VJ), PL, EO. - 13.10, Blåvand Fyr (VJ), TE. - 13.-16.10, Blåvand Radiostation (VJ), EO, PL. - 28.9, Smør- og Fedtmosen (S), CR. - 16.-21.10, Blåvand (VJ), BJ. - 18.10, Vester Kirkegård, København (S), MB. - 22.10, Blåvandshuk (VJ), BJ. - 11.11, Vestamager (S), KN.

Med 14 eks. i 1984 og 17 eks. i 1985 et par meget fine år. Der meldes om invasion over hele Vesteuropa efteråret 1985, således i Holland 93 eks. 15.9-26.10, med kulmination ult. sept. samt 13.-20.10 (Moerbeek 1986), og 57 eks. i Sverige (Tyrberg 1986). Fra Finland meldtes om 33 eks. 8.9-7.10 (Hario & Numminen 1986).

Schwarz' Løvsanger *Phylloscopus schwarzi* (0,3,1)

1985: 6.10, Christiansø (B), ringm., MFJ, JB.
Fjerde danske fund. De tidligere fund ligger i perioden 21.9-19.10, og alle danske fund er fra Christiansø.

Gransanger *Phylloscopus collybita*

Med karakterer som Sibirisk Gransanger ssp. *tristis* (0,8,8):

1984: 28.9, Christiansø (B), ringm., JF, OL. - 29.9, Christiansø (B), 5 eks. ringm., JF, OL.

1985: 15.10, Nr. Lyngvig Fyr (VJ), ringm., ASF, EE. - 24.10, Christiansø (B), ringm., PL m.fl.

Bemærk hele 5 eks. ringmærket 29.9 1984 Christiansø!

Hvidhalsed Fluesnapper *Ficedula albicollis* (18,55,8)

1982: 8.6, Ringsted (S), fundet død, JJ. Fuglen var ringmærket som redeunge, Burgsvik på Gotland, Sverige, 22.6.1981, iflg. gennemslingsblanket på Zoologisk Museum, København.

1984: Batteriskoven, Skagen (NJ), ♂, BB, JP m.fl.

1985: 8.5, Bispebjerg Kirkegård, København (S), ♂, BR m.fl. - 10.5, Stege, Møn (LFM), ♂, LJ, PSH. - 13.5, Bødkermosen, Østmon (LFM), ♂, PSH. - 17.5, Stignæs Skov (S), ♂, BMS. - 18.5, Christiansø (B), ♀, JF, MFJ, OL. - 14.6, Christiansø (B), ♂, PL, OL.

Fuglen fra 14.6 1985 er usædvanlig sen. Arten registreres hyppigst første halvdel af maj.

Korttået Træløber *Certhia brachydactyla*

1984: Marienborg Slotspark, Vestmøn (LFM), syng., PSH.

Fund øst for Storebælt, samt fra Århus, Ringkøbing,

Viborg og Nordjyllands amter, skal fortsat forelægges SU.

Pungmejsje *Remiz pendulinus*

1979: 9.7, Kagsmosen (S), ad. fodrende 3 juv., 2 reder fundet. EH.

1980: 2. og 2.3, Kasted Mose (ØJ), ufuldstændig rede, JWG.

1982: 17.4, Uterslev Mose (S), ♂, RoC.

Arten er fra og med 1983 udgået af SU-listen.

Rosenbrystet Tornskade *Lanius minor* (5,21,6)

1983: 23.5, Batterivej, Skagen (NJ), ad., sands. ♂, TK, CL, KP m.fl. - 23.5, Grenen Camping, Skagen (NJ), sands. 2K, CL m.fl. - 8.8, 3 km øst for Hjørring (NJ), ad. ♂, PAFR.

1985: 17.5, Nivå (S), ad., MBe, NS. - 1.6, Christianso (B), KH, PL. - 3.6, Næstved (S), HWJ.

De 2 fugle fra Skagen 23.5.1983 viste forskellige dragt-karakterer, og ankom i et større fald af nattrækkende småfugle.

Rødhovedet Tornskade *Lanius senator* (3,21,1)

1877: 27.5, Bregningegård, Svebølle (S), skind på Zoologisk Museum, København.

Fuglen nævnes af Salomonsen (1963) med datoen 27.3, og som tvivlsom. Skindet med korrekt dato befinder sig dog på Zoologisk Museum i København.

Hvidsiken *Carduelis hornemanni*

1984: 27.12, Stigsnæs Skov (S), 3 eks., BMS.

Arten er ikke på SU-listen og vil for fremtiden ikke blive nævnt her.

Krognæb *Pinicola enucleator* (-,3,1)

1981: 27.11, Uggerby Klitplantage (NJ), ad. ♂, PAFR.

I november 1981 iagttoges arten tillige ved Skagen og i Grib Skov i forbindelse med en invasion af arten. Det er de seneste danske fund.

Pileværling *Emberiza rustica* (0,7,2)

1984: 13.5, Liselund, Møn (LFM), ad. ♂, PSH. - 29.9, Christiansø (B), ♂ ringm., JF, OL.

Disse to fund bringer totalen for 1984 op på 4 fugle, hvoraf de to faldt indenfor få dage, hhv. 13.5 Møn og 15.-16.5 Christiansø (se Boertmann et al. 1986).

Dværgværling *Emberiza pusilla* (0,9,3)

1985: 9.-10.5, Christiansø (B), ♀ ringm., MFJ, OL. - 15.5, Christiansø (B), ♂, JF, MFJ, OL. - 11.9, Blåvandshuk (VJ), IK, JF, EO, FR.

De første danske fund siden 1977. Af disse gælder ét fund (21.4.1969) 2 eks., resten ét eks. Den tidsmæssige fordeling af de danske fund er: april (2), maj (7), sept. (2), okt. (1).

Gulbrystet Værling *Emberiza aureola* (0,0,1)

1984: 22.8, Christiansø (B), IK, JF, PL.

Første danske fund af denne østlige art, hvis nærmeste ynglepladser ligger i Nordfinland. Arten er til og med 1984 truffet 21 gange i Sverige, og der iagttages årligt nogle eksemplarer i Storbritannien (Alström 1986).

Grønland

Sodfarvet Skråpe *Puffinus griseus*

1981: 11.9, mellem Holsteinsborg og Godthåb, DW.

1985: Kobberminebugt, Julianehåb Kommune, KFa, KK, SM.

Spidsand *Anas acuta*

1984: 1.7, Jameson Land, CEM.

Tredje år i træk med iagttagelser fra lokaliteten.

Lille Regnspove *Numenius phaeopus*

1985: 10.11.8, Narsarsuaq, Narsaq Kommune, KFa, KK, SM.

Spovent havde karakterer svarende til den europæiske underart *N.p. phaeopus*.

Hvidklire *Tringa nebularia*

1979: 24.5; Godhavn, skudt, via KK, RMK.

Første grønlandske fund.

Sildemåge *Larus fuscus*

1985: 8.-10.8, Grønødal, Ivittuut Kommune, 4-5 ad. med karakterer som *L.f. graellsii*, KFa, KK, SM.

Forkastede sager fra 1985

Records not accepted

Islom *Gavia immer* 1985: 10.11, Spodsbjerg, Hundested (S).

Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii* 1983: 6.10, Bulbjerg (NJ), 1985: 31.8, Dovns Klint, Langeland (F).

Kuhls Skråpe *Calonectris diomedea* 1984: 21.10, Lild Strand (NJ).

Solvhejre *Egretta alba* 1985: 13.7, Ulvedybet (NJ).

Amerikansk Taffeland *Aythya americana* 1985: 20.1, Københavns Sydhavn (S).

Lille Bjergand *Aythya affinis* 1985: 5.-7.5, Bygholm Veile (NJ).

Hvepsevåge *Pernis apivorus* dec. 1974 - marts 1975, flere Sønderjylland (SJ).

Grib *Gyps* sp. 1985: 27.5, Lumsås (S).

Steppehog *Circus macrourus* 1985: 17.8, Kysing Fjord (ØJ).

Lille Skrigeørn *Aquila pomarina* 1985: 23.9, Uterslev Mose (S); 23.9, Stevns (S); 29.9, Stevns (S).

Stor Skrigeørn *Aquila clanga* 1971: 9.4, Gjerrild (ØJ), Skrigeørn *Aquila pomarina/clanga* 1984: 6.10, Klinte-skoven, Møn (LFM).

Steppeørn *Aquila nipalensis* 1985: 14.12, nær Odde-sundbroen (NJ).

Kongeørn *Aquila chrysaetos* 1984: 16.6, Gulstav Mose (F).

Lille Tårnfalk *Falco naumanni* 1985: 5.7, Nørrelund, Romø (SJ).

Jagtfalk *Falco rusticolus* 1985: 6.12, Nørreport, København (S).

Styltelober *Himantopus himantopus* 1985: 13.8, Syd-vestpynten, Amager (S).

Sibirisk Tundrahejle *Pluvialis dominica fulva* 1984: 13.11, Ishøj Strand (S).

Mellemkjovent *Stercorarius pomarinus* 1985: 2.6, Vestamager (S).

Almindelig Kjovent *Stercorarius parasiticus* 1983: 17.1, Sletterhage (ØJ).

Lille Kjovent *Stercorarius longicaudus* 1984: 2.9, Skagen (NJ): 12.9, Gilleleje (S); 22.12, Ryå, Brønderslev (NJ). 1985: 7.9, Spodsbjerg, Hundested (S); 7.9, Gl. Bisnap, Hals (NJ); 5.10, Blåvandshuk (VJ).

Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus* 1985: 30.6, Langli (VJ); 24.11, Fornæs Fyr (ØJ).

Sabinemåge *Larus sabini* 1981: 20.9, Blåvandshuk (VJ).

Hvidvinget Måge *Larus glaucooides* 1985: 19. og 22.2, Grådyb, Esbjerg (VJ); 11. og 16.5, Odden Færgehavn (S).

Stor Hornugle *Bubo bubo* 1985: Tolne Skov (NJ).

Hogcugle *Surnia ulula* 1985: 17.1, Norsminde Havn (ØJ).

Alpesejler *Apus melba* 1984: 9.10, Langå (ØJ). 1985: 31.3, Langeland (F).

Mellemflagspøtte *Dendrocopos medius* 1985: 7.7, Grib Skov (S).

Storpiber *Anthus novaeseelandiae* 1984: 28.9, Ishøj Strand (S); 4.11, Skagen Nordstrand (NJ). 1985: 3.2, Bøjden Nor (F); 11.5, Malling Mose (ØJ); 14.9, Spodsbjerg, Hundested (S).

Pechorapiber *Anthus gustavi* 1984: 4.10, Stigsnæs (S). 1985: 8. og 11.5, Gjerrild Nordstrand (ØJ).

Sydlig Nattergal *Luscinia megarhynchos* 1983: 8.6, Ellekrattet, Skagen (NJ); 1985: 1.6, Tørring Kirke, Lemvig (NJ).

Blåstjert *Tarsiger cyanurus* 1982: 1.10, Strødam, Hillerød (S).

Flodsanger *Locustella fluviatilis* 1985: 19.5, Kulhuse (S); 25.5, Ellekrattet, Skagen (NJ).

Buskrovsanger *Acrocephalus dumetorum* 1981: 12.-13.7, Kundby Mose (S).

Lundsanger *Phylloscopus trochiloides* 1964: 3.-4.10, Blåvand (VJ). 1982: 31.5, Næstved (S). 1985: 29.9, Støvring (VJ).

Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus* 1980: 29.9, Christiansø (B).

Hvidhalset Fluesnapper *Ficedula albicollis* 1985: 16. eller 17.5, Christiansø (B); 17.5, Stigsnæs (S).

Halsbåndsalike *Corvus monedula soemmerringii*

Danmarks første Rubinnattergal, 1K ♀, Christiansø 20.10.1985. Foto: Oluf Lou. *The first Siberian Rubythroat from Denmark, a 1st calendar year female trapped and ringed on Christiansø 20 October 1985.*

1981: 27.10, Blåvandshuk (VJ). 1985: 6.3, Brabrand (ØJ).

Krognæb *Pinicola enucleator* 1984: 27.9, Blåvandshuk (VJ).

Hvidkindet Værling *Emberiza leucocephala* 1983: 19.4, Harrild Vandmølle (VJ).

Gærdeværling *Emberiza cirius* 1985: 15.5., Gilleleje (S).

Dværgværling *Emberiza pusilla* 1984: 29.9, Stigsnæs (S).

Er der observatorer, der ligger inde med beskrivelser af nogle af de ovennævnte forkastede observationer, modtages de gerne til fornyet behandling.

Observatører

Jesper Ahlstrøm JA, Per Ahrenst PA, Tim Andersen TA, Lars Bach LB, Jens Bagger JB, Mikael Bastian MB, Michael Bebbler MBe, Bjarne Bertel BB, Lars Borup LB, Jens B. Bruun JBB, Susanne Bruun SB, Helge Christensen HC, Rene Christensen RC, Rolf Christensen RoC, Steen Christensen SC, Jørgen Hubæk Christiansen JHC, Erik Christoffersen EC, Thor-kild Duch TD, Jan Durinck JD, Erik Enevoldsen EE, Torbjørn Eriksen TE, John Faldborg JF, Knud Falk KFa, Flemming Falk FF, Kim Fischer KF, Knud Flønsted KFl, Niels-Erik Franzmann NF, Alex Sand Frich ASF, Jess W. Graugaard JWG, Ebbe A. Hansen EAH, Lars Hansen LH, Per Schiermacher Hansen PSH, Thor Bue Hansen TBH, Niels Hannow NH, Birthe Hartwich BH, Erik Hartwich EH, Morten Heegaard MH, Klaus Hornemann KH, Jesper Hornskov JH, Ole Iversen OI, Christian Hjort CH, Bent Jacobsen BJ, Ida Secher Jensen ISJ, Jytte Jensen JJ, Lars Jensen LJ, Stig Jensen SJ, Thomas W. Johansen TWJ, Stefan Johansson SJo, Hans Erik Jørgensen HEJ, Helmuth W. Jørgensen HWJ, Mikael Fink Jørgensen MFJ, Kaj Kamp KK, Bo Kayser BK, Jens Kirkeby JK, Henrik Kisbye HK, Jørgen Peter Kjeldsen JPK, Harald Kjoller HKJ, Thom Kongerslev TK, Jan Drachman Kristensen JDK, Per Kristensen PK, Reinhardt Møbjerg Kristensen RMK, Ole Kristjansen OK, Hans Kuhlman HKu, Bjarke Laubæk BL, Thomas Lehmborg TL, Christian Leth CL, Thomas Lomholt TLo, Oluf Lou OL, Peter Lyngs PL, Claes Lööf CL, Gudrun Madsen GM, Jesper Madsen JMa, Chr. Ebbe Mortensen CEM, Jens Mortensen JM, Kim Mouritsen KM, Erik Molgaard EM, Arne Møller AM, Søren Møller SM, Klaus Nielsen KN, Knud Nielsen KNi, Torben Nielsen TN, Karsten Norgaard KN, Jørgen Nørregaard JN, Klaus Malling Olsen KMO, Erik Overlund EO, Ole Gullitz Prütz OGP, Rune Palmquist RP, Bent Paulsen BP, Henrik Pedersen HPe, John Pedersen JP, Knud Pedersen KP, Jan Dyrvig Pedersen JDP,

Jesper Petersen JP, Morten Ellis Petersen MEP, Hans Pinstrup HP, Mikael Koie Poulsen MKP, Kurt Prentow KPr, Carsten Rahbek CR, Anders Rasmussen ARa, Birthe Rasmussen BIR, Brian Rasmussen BR, Erik Vikkelso Rasmussen EVR, Lars Bonne Rasmussen LBR, Palle A. F. Rasmussen PAFR, Fritz Rost FR, Alex Rosendal AR, Torben Sebros TS, Nikolaj Simonsen NS, Keld Skotwin KS, Mads Søndergaard MS, Bent Møller Sørensen BMS, Torben Sørensen TSo, Ole Thorup OT, Bo Turczy BT, Allan Kjer Villesen AKV, Carl Weisman CW, Dave Wileman DW, Lars Witting LW.

Summary

Rare birds in Denmark and Greenland in 1985

In 1985, the Danish Rarities Committee has dealt with 357 cases, of which 83% have been accepted. For each record details included are 1) year and date, 2) locality with geographical region in brackets, 3) number of birds if more than one, 4) other details if known (sodr. = summer plumage, vidr. = winter plumage, K = calendar year, fundet død = found dead, ringm. = ringed, undsluppet = escaped), and 5) initials of observer(s).

The three numbers in brackets after the species name (Danish records only) refer respectively to the number of records (not individuals) 1) before the start of the Danish Rarities Committee in 1965, 2) accepted records, not including records mentioned in this report, 3) accepted records in the current report.

Three species new to Denmark are mentioned: Laughing Gull (two records), Siberian Rubythroat and Yellow-breasted Bunting. Other very rare birds mentioned are the second Danish Griffon Vulture, the third Cirine Wagtail, and the fourth record for White-rumped Sandpiper and Radde's Warbler. Pectoral Sandpiper has been recorded for the fourth and fifth time. Middle Spotted Woodpecker was recorded for the first time since 1967. Rufous Turtle Dove was recorded at the same locality for two successive years, and breeding of Bee-eater took place in 1984 and 1985 with two successful pairs in 1985. Greenish Warbler made attempted breeding at Christianso, Baltic Sea. Yellow-browed Warblers made an influx in the autumn and 17 have been accepted by the committee.

Litteratur

- Alström, P. 1986: Sällsynta fåglar i Sverige 1984 - rapport från SOF:s raritetskommitté. - Vår Fågelvärld 45:61-72.
- Boertmann, D., K.M. Olsen & B.B. Pedersen 1986: Sjældne fugle i Danmark i årene 1982, 1983 og 1984. - Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 80: 35-57.
- Christensen, H. 1986: Fyrremejse *Parus montanus* under indvandring i Syd- og Sønderjylland. - Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 80: 65-67.
- Cramp, S. & K.E.L. Simmons (red.) 1977: The birds of the western Palearctic, vol. 1. - Oxford University Press.
- Dybbro, T. 1978: Oversigt over Danmarks Fugle 1978. - Dansk Ornithologisk Forening.
- Grant, P.J. 1986: Gulls - a guide to identification, 2nd ed. - Calton.
- Hansson, L. 1985: Kohågern var en 'zoo-håger'. - An-24: 191-192.
- Hario, M. & T. Numminen 1986: Raritetikomiteen hyväksymät vouden 1985 harvinaisuushavainnot. - Lintumies 21: 268-282.

- Hedgren, S. & L. Larsson 1973: Vittrut *Larus hyperboreus*, Vitvingad Trut *L. glaucoides* eller missfärgad annan trut - svårigheter vid fältbestämning af ljusvingade trutar. - Vår Fågelvärld 32: 173-198.
- Holmbring, J.-A. & B. Pettersson 1983: Mellanspetten *Dendrocopos medius* utdöd i Sverige. - Vår Fågelvärld 42: 454-459.
- Johansen, B. & P.J. Petersen 1986: Mellemflagspætte *Dendrocopos medius* fundet i Nordsjælland 1983. - Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 80: 136.
- Ketil, P. 1985: 13 Stellersænder... en Danmarksrekord pr. telefon. - Fugle 1985(3): 8-9.
- Kjellén, N. & L. Svensson 1984: Sällsynta fåglar i Sverige 1983 - rapport från SOF:s raritetskommitté. - Vår Fågelvärld 43: 535-550.
- Lowe, A.R. 1979: Siberian Rubythroat *Luscinia calliope*: new to Britain and Ireland. - Brit. Birds 72: 89-94.
- Moerbeek, D.J. 1986: Influx van Bladkoninkjes *Phylloscopus inornatus* in Nederland in nayaar van 1985. - Dutch Birding 8: 143-145.
- Moerbeek, D.J., H. Schekkerman & O.L. Slings 1984: Citroenkwiikstart *Motacilla citreola* te Castricum in augustus - september 1984. - Dutch Birding 6: 123-130.
- Olsen, K.M. 1986a: De store hvide måger. - Fugle 1986(1): 26-27.
- Olsen, K.M. 1986b: Feltbestemmelse af Citronvinstjert. Nyt om fugle i Danmark, årsrapport 1978-79: 92-99. - Rapportgruppen/Dansk Ornithologisk Forening.
- Olsen, K.M. 1986c: Labbar - en beståningsguide till släktet *Stercorarius*. - Anser suppl. 20.
- Olsen, K.M. 1986d: Meddelelser fra Sjældnehedsudvalget. - Medd. Dansk Orn. Foren. 1986(4): 4-5. (Tilæg til Fugle nr. 4, 1986).
- Rogers, M.J. & the Rarities Committee 1985: Report on rare birds in Great Britain in 1984. - Brit. Birds 78: 529-589.
- Rogers, M.J. & the Rarities Committee 1986: Report on rare birds in Great Britain in 1985. - Brit. Birds 79: 526-588.
- Salomonsen, F. 1963: Oversigt over Danmarks fugle. - Munksgaard, København.
- Sharrock, J.T.R. 1974: Scarce migrant birds in Britain and Ireland. - Poyser.
- Tyrberg, T. 1986: Fågelrapport från 1985. - Vår Fågelvärld 45: 383-418.

Modtaget 25. marts 1987

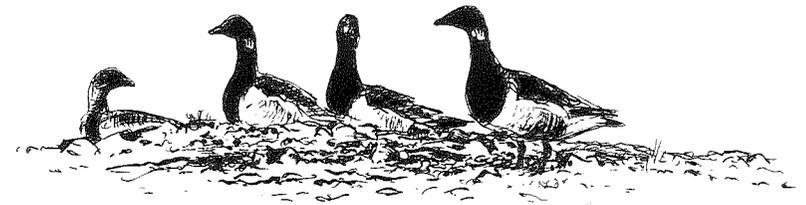
Klaus Malling Olsen
Møllegade 21, st.th.
2200 København N

Rettelser til SU-rapport nr 12 i DOFT 80: 35-57, 1986.

- 1) Buskrosanger angives at være fotograferet 5.6.1982. Korrekt dato er 27.5.1984.
- 2) De Hvidhalsede Fluesnappere 5.5.1983 hhv. 10.5.1984 blev ikke som angivet ringmærket, men afløst. De var begge ringmærkede ved Burgsvik på Gotland, hhv. juni 1982 og juni 1983.
- 3) Foto af Bjergløvsanger fotograferet af John Faldborg.

Brent Geese *Branta bernicla*, Snow Geese *Anser caerulescens* and Barnacle Geese *Branta leucopsis* on Kilen, Kronprins Christian Land, Northeast Greenland, 1985

CHRISTIAN HJORT, ECKART HÅKANSSON and PER MØLGAARD

(Med et dansk resumé: Knortegås, Snegås og Bramgås på Kilen, Nordøstgrønland)

The pioneer expeditions to northeasternmost Greenland in the early part of this century regularly encountered the Light-bellied Brent Goose *Branta bernicla hrota* and sometimes found it quite common (Manniche 1910, Freuchen 1915, Rasmussen 1919, Mikkelsen 1922, Koch 1925). These geese also occurred down along the east coast, as scattered breeders southwards to Scoresby Sund (Nathorst 1900, Manniche 1910, Pedersen 1930). However, by the middle of this century they had decreased much in numbers. During the Danish Peary Land Expedition 1947-1950 (Johnsen 1953) none were observed in the areas around Independence Fjord and in Peary Land where only some 30 years before many were seen. This negative trend has continued since then, with only a few single observations made (Meltofte 1975, 1976, Dietz & Andersen 1984), and with only one breeding record (Håkansson et al. 1981). A similar trend can be observed on the east coast, from where the Brent

Goose nowadays seems to have totally disappeared (Meltofte et al. 1981, Madsen et al. 1984).

The Snow Goose *Anser caerulescens* is in Greenland now known to breed from the Thule district northwards to at least Nyboe Land (Salomonsen 1967, Dietz & Andersen 1984, Bennike & Kelly 1986). Individuals, pairs and small flocks have been seen with increasing frequency in both eastern North Greenland (e.g. Johnsen 1953, Andersen 1970, Grant 1972, Bennike & Kelly 1986) and down along the east coast (e.g. Meltofte et al. 1981), but so far with no breeding reported.

However, during the *Kilen-85* expedition to the ice-free enclave Kilen in Kronprins Christian Land (Fig. 1), in July-August 1985 (Håkansson et al. in press), large numbers of breeding Brent Geese and one or two pairs of breeding Snow Geese were encountered - and a small flock of Barnacle Geese *Branta leucopsis*, which is the first record of this species that far north.